

τόν τύπο, κ' ἐπισημώτερο, τῆ Βουλῆ. Γιατί θαρροῦμε πὺς πολλές φορές καὶ κατ' ἐμὴν εἰπώθηκον ἐξωφρενικὸς παπαρδέλες, πού ἐκθέσανε τὴν Ἑλλάδα στοὺς ξένους, καὶ γίνηκαν ὄπλα γιὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς μας.

Ὁ κ. Πρωτοπαπαδάκης, πού μιλεῖ καμιά φορά καὶ γιὰ πράγματα πού δὲν ξέρει (θυμῆσου λόγια του γιὰ τὸν Ψυχάρη), πρέπει νομίζουμε νὰ λέει ξάστερα καὶ καθαρά καὶ κατὰ πού ξέρει καὶ ξέρουμε....

ΝΙΩΣΜΑ

Πατριάρχης παρθένους

— ἔσπειρε τὸ γένος.

— Τί εἶναι ;

— Ὁ Γενναῖδος.

ΑΕΚΑΣ ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ

ΣΤΑ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ (*)

(Σημειώσεις ταξιδιώτη)

Θερμιά, Ἰανουάριος 1906.

Δυὸ ὥρες κάμυμε γιὰ νὰ φτάσουμε στὰ λουτρά τῆς Κύθνου. Ὁ πλοίαρχος ἔργησε νὰ φύγῃ ἀπ' τὴ Τζιά, γιατί ἤθελε νὰ μπῆ στὸ λιμάνι μέρα. Τὸ πιάνει τόσο πολὺ ὁ βοριάς, πού τὸ βαπόρι κιντυνεύει νὰ πῆσῃ ὄξω, καὶ μὲ δυσκολία ξεμπαρκάρουν τοὺς ἐπιβάτες. Γιὰ τοῦτο τις περισσότερες φορές πιάνει στὸ Μίριχα, λιμάνι πού βρίσκεται στὰ δυσμικὰ μέρη τοῦ νησιῦ καὶ ἀπαγγιάζει ἀπ' τὸ βοριά, ἀλλ' εἶναι μακρὰ καὶ μιάμιση ὥρα ἀπ' τὰ λουτρά.

Οἱ δυσκολίες αὐτὲς τοῦ ταξιδίου ἐκάμανε νὰ χάσουν πολὺ τὰ λουτρά τῆς Κύθνου, καὶ εἶναι τὰ ἀρχαιότερα καὶ τὰ καλύτερα ἀπ' ὅλα τὰ ζεστά ἑλληνικὰ νερά. Γιατί τὰ γνώριζαν ἀπ' τὴ Βυζαντινὴ ἀκόμα ἐποχὴ καὶ ἀπὸ τότε τὸ νησί ἐπῆρε τὸ ὄνομα **Θερμιά**, πού τὸ κρατεῖ ἀκόμα ὡς τὰ σήμερα. Κι ἀπ' τὰ χρόνια ἐκεῖνα σὺζονται μερικὰ ρεῖπια, ἀλλ' ὕστερα στὰ 1782 χτίστηκε καὶ μιὰ δεξαμενὴ θολογύριστη, γιὰ νὰ λούζεται μετὰ ὁ κόσμος, πού εἶχε μιὰ πλάκα μὲ τὴν ἐπιγραφή «οἰκοδομηθὲν ἐξ ὀδῶν καὶ δαπάνης τοῦ ἐνδοξοτάτου, πανευγενεστάτου καὶ περιβλεπτοῦ κρηνοῦ δαρχομένου τοῦ μεγάλου ἑπιβλου κυρίου κυρίου Νικολάου Μαυρογένους ΑΨΙΒ Ἰουλίου ΚΗ'». Τὴν πλάκα αὐτὴ τὴ βάλανε στὸ μεγάλο κατὰστημα πού ἔχτισε ἡ Κυβερνησιὸν στὰ 1838

(*) Κοίταξε 259 φύλλο.

πέταξε μιὰ φωνή. Κι ἀλήθεια, νὰ πορῆσῃ. Στὸ ἴδιο ἴδιο μέρος, στὸ ξώχειλο καὶ λιγὰκι πῖο βαθιά, ἐκεῖ πού πρὸ ἓνα μῆνα, ὅταν ἐμελλε νὰ φύγῃ γιὰ τὸ Πικρίσι, νὰ τὴν ἀφήσῃ μόνη καὶ πού τοῦ τὴν ξετῶσαν οἱ τρεῖς γιατροὶ στὴ σάλα τῆς χειρουργικῆς, ἐκεῖ πού βασιανισμένοι, τρομασμένοι, μὴ ξέροντας πὰ τί θάποινῃ, κοίταξε κ' ἐβλεπε ὅλα τὰ σημάδια τῆς δεινῆς ἀρρώστιας, τὰ καημένα τὰ κρέατα χλωμόθολα, μαρμαμένα, μισοφαγωμένα, μενεζελιά, στὸ ἴδιο ἴδιο μέρος ἐβλεπε τώρα τὰ ζωντανὰ χρώματα τοῦ τριανταφυλλίου. Μῆτε ἀσπράδια μῆτε κίτρινα κεχρῖα μῆτε τίποτε. Ὅμοιο καὶ γλιστρὸ καὶ ῥόδινο τὸ μέρος. Ἡλιος ἀνατέλλει μπροστὰ στὸν Ἀντρέα καὶ ἡ χαρὰ τοῦ γέμισε τὰ στήθια. Εἶδε ἀκόμη πῖο ξάστερα τὰ ποτελεῖματὰ τῆς δέφτερης φοράς, πρᾶσκαβή, πέντε τοῦ Γεννηάρη, πού πῆγε τὴν Κατινούλα στὸ βραδιογράφου, ἐπειδὴ τὴν πρῶτη φορά, κοντὰ στὸ μέρος ἐκεῖνο τὸ γατρμένο εἶτανε κ' ἄλλο ἓνα ὅπου θαρῶσες κ' ἐπὶ ψιλὰ ψιλὰ σάν ξαπλωμένα νερολιχασμένα γαλατίνικα συννεφάκια. Τὴν παρασκαβή, δὲν εἶχε πῖο οὔτε ἔχνος, καθάριος πάλι ὁ οὐρανὸς καὶ στὰ ξαναβλαστημένα τὰ ῥόδια γελοῦσε πάλι ἡ ἀβγοῦλα. Πῶς τὸ λοιπὸ νὰ μὴ πιστέψῃς ; Ἀπαράλλαχτα, νὰ, ὡς τὸ ξηγοῦσε ὁ Σεβιλιάς τῆς

ἀφοῦ οἱ γιατροὶ καὶ χημικοὶ πού κτεθήκανε μὲ τὸν Ὄθωνα καταλάβαινε τὴ μεγάλη τῶν λουτρῶν ἀξία.

Τὰ λουτρά αὐτὰ ἀνήκουνε στὸ Δημόσιο καὶ ἔχουν τὰ ἴδια συστατικά καὶ τὴν ἴδια θερμότητα μὲ τὰ νερά τῆς Αἰδηψοῦ. Ἄν κρίνουμε μάλιστα ἀπ' τὸ βαθύτερο κιτρινωπὸ χρωματισμὸ πού μένει στὸ αὐλάκι πού τρέχουν, μποροῦμε νὰ πούμε πὺς ἔχουν περισσότερο ἀπὸ κεῖνα σίδηρο. Καὶ τὸ νησί ἔχει πολλὰ μεταλλεῖα ἀπὸ σίδηρο, καὶ τὰ νερά πού κατεβαίνουνε στὰ ἐντόστια τῆς γῆς καὶ ἀπὸ κεῖ ἀναβαίνουνε ζεστά, συνεπαίρνουν τὸ σίδηρο πού ἀπανταίνουμε στὸ δρόμο τους.

Ὅταν τὰ λουτρά τῆς Αἰδηψοῦ, τῶν Μεθάνων καὶ τοῦ Λουτρακίου δὲν ἦσαν περιποιημένα, οὔτε καὶ ἀσφάλεια εἶχαν ἀπ' τὴ ληστεία, ὅλος ὁ κόσμος ἀπ' τὴν Ἑλλάδα, ἀπ' τὴν Αἴγυπτο καὶ τὴν Ἀνατολὴ ἔτρεχ' ἐδῶ. Ἐδῶ ὅμως καὶ εἴκοσι χρόνια ἔπασε ἡ δόξα τους καὶ τὴν πῆραν ἐκεῖνα.

*

Ἄμαξωτὸς δρόμος φέρνει ἀπ' τὰ Θερμιά στὴν πρωτεύουσα τοῦ δήμου **Μεσσαριά** ἢ **Χώρα** ἢ **Κύθνο**. Καὶ ἀπὸ κεῖ μονοπάτι, πού ἀνεβοκατεβαίνουνε στοὺς βράχους, φέρνουνε στὸ ἄλλο τῆς νήσου χωριὸ τὰ **Σύλλακα** ἢ **Δρυοπίδα**.

Τὰ δυὸ αὐτὰ χωριά βρίσκονται ὡς 100 μέτρα ψηλότερ' ἀπ' τὴ θάλασσα καὶ γυμνὰ καὶ ἀπροφύλαχτα, πού εἶναι, τὰ δένουν καὶ οἱ τέσσερις ἀνέμοι. Τὸ κλίμα τοῦ νησιῦ εἶναι τὸ καλοκαίρι δροσερό, ἀλλὰ τὸ χειμῶνα ὁ ἄγιος καὶ παγωμένος βοριάς πού στέλνει ὁ ἀντικρυνὸς Καβο-Ντόρος, ὅπως καὶ στὴ Τζιά, τὸ κάνει πολὺ κρύο καὶ καταστρέφει ὅλα τὰ χαμόκλαδα καὶ τὰ δέντρα, καὶ μονάχα σὲ μερικὰ χαμηλὰ μέρη, γύρω ἀπ' τὴ Δρυοπίδα, πρᾶσινίζουνε δέντρα.

Ἀπὸ νερά δὲν ἔχει καὶ τὸ νηὶ αὐτὸ ἔλλειψη. Στὰ χαμηλὰ μάλιστα μέρη ἔχει ἄσθερα ἀστείρευτα πηγὰδια καὶ ρυάκια πού χρονικῆς τρέχουνε. Ἄλλὰ στὶς ψηλὲς κορφὲς φαίνονται **κολλύμπος**, δηλ. λάκκους πού φυλάνε τὰ νερά τῆς βροχῆς. Τοὺς κολλύμπος αὐτοὺς στὴν Ἡπειρὸ ἀκούσα νὰ τοὺς λένε **βροχιούς**.

Τὸ νησί εἶναι ξερὸ καὶ τίποτε δὲν ἔχει τὸ ὄμορφο εἶναι γυμνὸ ἀπὸ δέντρα καὶ δάση, ἂν καὶ διηγούνηται οἱ γέροι πὺς στὰ παλιὰ χρόνια ὅλη τῶν σπιτιῶν ἡ ξυλικὴ ἔβγαίνεν ἀπὸ δῶ καὶ ὁ Τουρνεφόρ

Κατινούλας: πέφτανε μιὰ μιὰ οἱ ἄσπρες οἱ πληγοῦλες καθὼς ξεπλένεται κ' ὁ βράχος ἀπὸ τὸ νερὸ πού τὸν λούζει. Κι ὁ τι παρατηροῦσε ὁ Ἀντρέας, στὰ ὄξω, τοῦ εἶπε ὁ κ. Κουίταρης, ἔπρεπε νὰ φανταστῇ πὺς ἔτσι θὰ τὸ παρατηροῦσε κ' ἀπὸ μέσα, πὺς καὶ ἀπὸ μέσα ῥόδιζε ἡ φύσκα, ῥόδιζε καὶ τῆς φύσκα ἢ ἀβγή. Ἐπῆσε τις δαιμόλιες ὁ Ἀντρέας μὲ τὸ βραδιογράφου. Νάκουση καὶ νάκουση. Ποιὸς χορταίνει ἀπὸ θάματα; Τοῦ τὰ ξεδιάλιε μεθοδικὰ ὁ κ. Κουίταρης τὰ καθέκαστα. Ὁ Ἀντρέας κατάλαβε τότες καλύτερα καὶ τὸν ἄθροιστο, πού στὴν ἀρχὴ δὲν τοῦ ἔρεσε μάλιστα τὸν ψυχολόγησε ἀπὸ ἓνα λόγο πού τοῦ εἶπε ὁ κ. Κουίταρης, μὲ τὰ ψηλὸ του τὴν ἀσθημα τὸ ἀλύγιστο, μὲ τὸ ζουρισμένο ἀμούστακο σοβρὸ πρόσωπό του καὶ μὲ τὴν κουμπωμένη του βεντιγκότα, πού τοῦ ἐπῆκε ὄμορφα τὴ μέση, εἶδε χνε καὶ στοὺς τρόπους καὶ στὰ κινήματα καὶ στὰ λόγια του πάντα ψυχρὸ καὶ μελετημένους. Μὲ στὰ σπλάγχνα καθὲ Μπρετόννου, κρυφὰ, ζῆ κ' ἓνας μεσημεριώτης, ἀπὸ τοὺς ἀνοιχτόκαρδους ἐκείνους καὶ τοὺς φλογόκαρδους τῆς μεσημεριανῆς τῆς Γαλλίας. Τὸν ἀνκάλυψε ἄξαφνα ὁ Ἀντρέας καὶ στὴν κουμπωμένη τῆ βεντιγκότα τοῦ κ. Κουίταρη, γιατί ἐνῶ τοῦ ἔλεγε ὁ γιατρός μὲ τὸ κρῦο του τὸ ὕφος, τὸ ἐ-

τιὸς ἀναφέρνει πὺς εἶχε δάσα (1) ἀπὸ κουμπωμένης, πού τὸ σκληρὸ τοὺς ξύλο χρησίμευε γιὰ χεῖρι τῶν σπαθιῶν τῶν Τούρκων. Εἶναι γεμιστὸ βουνὰ καὶ πέτρες, ἀλλὰ τὰ βουνὰ του εἶναι χαμηλὰ — τὸ ψηλότερο, τὸ Πετροβούνη, φτάνει ὡς 290 μέτρα — πού μπορεῖ μὲ εὐκολία νὰ τὰ ἀνέβῃ κανεὶς καὶ, σ' ὅποιον κάμει τὸ γῦρο τοῦ νησιῦ, φαίνονται πὺς εἶναι ἴσα μὲ τὴ θάλασσα.

Εἶναι φτωχὸ, καὶ τὰ προϊόντα του δὲ φτάνουνε οὔτε γιὰ τὸν τόπο. Μονάχα κτηνοτροφία ἔχει καλὴ καὶ βγάζει ἓνα εἶδος τυρὶ νόστιμο, πού διατηρεῖται μὲ τὴ δροσιὰ του καὶ χωρὶς νὰ χαλασῇ, ὅλο τὸ χρόνον. Ἄλλὰ καὶ στὴν ἀρχαιότητα ἐὸ Κύθιος τυρὸς εἶχε μεγάλη φήμη.

Ἐχει ὅμως καὶ σήμερα νὰ δείξῃ ἡ Δρυοπίδα τοὺς κάπρους τῆς, ἓνα ἰδιαιτέρο εἶδος ἐκφυλισμένων ἀγριοχοίρων, πού δὲν τὸ εἶδα σὲ κανένα ἄλλο μέρος τῆς Ἑλλάδας. Τοὺς ἀφήνουν καὶ μεγαλώνουνε γιὰ τὸ δέρμα τους, πού χρησιμεύει γιὰ τσαρούχια τῶν χωρικῶν, πού ἀποχταίνει καὶ πέντε πόντων παχος, ἐνῶ σὲ λίπος καὶ κρέας μένουν ἀχαμνοί. Καὶ τὸ δέρμα τοῦ καθενὸς κάπρου, πουλιέται 70 δραχμῆς, ἐνῶ ἀπὸ τὸ κρέας του δὲν παίρνουν οὔτε τίς μισές.

Καὶ ἀφήνοντας τοὺς κάπρους νὰ μεγαλώσουνε, σφάζουνε ὅλο καὶ θηλυκὰ γουρούνια, κ' αὐτὰ ὅταν εἶναι ἀκόμα μικρὰ. Γιὰ τοῦτο βρίσκονται πολλὰ σερνικά καὶ λίγα θηλυκὰ, — σκρόφες — καὶ ὑπάρχει μεγάλη ἔλλειψη ἀπὸ νύφες. Ἀνχλογεῖ μιὰ πρὸς δέκα, πού ποιὸς κάπρος θὰ τὴν πρωτοπάρῃ! Εἶναι λοιπὸν ὑποχρεωμένος νὰ τὴν καταχτήσῃ καὶ στὴν ἐποχὴ πού μαρκαλιῶνται, πιάνονται μεταξύ τους οἱ κάπροι, γιὰ τὸ χατῆρι μῆς σκρόφας, χτυπιούνται μὲ τὰ κεφάλια, τρυπιούνται μὲ τίς χαβιές τους, καταματώνονται καὶ γιὰ δυὸ τρεῖς ὥρες ἀγωνίζονται πὺς ὁ ἓνας νὰ νικήσῃ τὸν ἄλλο. Κι ὁ πῖο ἀδύνατος φεύγει ντροπιασμένος ἀπ' τὸν ἀγῶνα κ' ἀρίνει τὴ σκρόφα στὸ νικητῆ πού μὲ περηφάνεια φεύγει αὐτὸς κ' ἡ σκρόφα τὸν ἀκολουθεῖ καὶ πηγαίνουν στὸ σταῦλο τους ἓνα φιλότιτος καὶ εὐνῆς ἐξ ἔρον ὦνται. Καὶ στὸ σταῦλο περνοῦν τρίμερο μαζί, γιατί μῶλεγεν ὁ ἀγωγιάνης πὺς χρειάζονται τρεῖς μέρες νὰ περάσῃ ὁ θυμὸς τῆς σκρόφας. Ὁ βασιλιάς τῶν θεῶν τοῦ Ὀλύμπου χρειάστηκε μονάχα τρεῖς νύχτες

1) Ὁ ἄγιος Νησιώτης στὰ «χωριὰτικὰ γράμματα» γράφει πὺς ἀκούσε τὸν τύπο «ὁ δάσος». Κ' ἐγὼ γέτος στὰ Τζουμέρκα πολλές φορές τὸν ἀκούσα, ἀλλὰ λέγαμε κάποτε καὶ «τὸ δάσο».

πιφυλαχτικό, πὺς στὸ βραδιογράφου ἡ δυσκολία εἶναι νὰ μπορέσῃ κανεὶς καὶ στέπόμεσα, στὰ σκοτεινὰ καὶ στέπόμεθα, νὰ γυρῇ μὲ τὸ φῶς, δηλ. τὸπο γιὰ τόπο, τὴν παθιασμένη τὴν τοπωσία, τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ Ἀντρέας πὺς ἐλπίζει νὰ βρῇ ὁ κ. Κουίταρης τὸ μέσο, νὰ τὸ καταπῆρῃ καὶ τοῦτο ἡ τέχνη τοῦ γιατροῦ.

— Ὅτι βρεθῇ ἢ βρεθῇ ὁ τρόπος γιὰ σίγουρο, τοῦ κάνει ὁ Κουίταρης μ' ἓνα γέλοιο ξαφνικὸ, ξεθαβῆ, πού δὲν τὸ γνώριζε ὁ Ἀντρέας σὲ τέτοιο ἄθροιστο, σὰ νὰ μὴ θῆλῃσε ὡς τὰ τότες ὁ βραδιογράφος νὰ τοῦ ξεσκεπασῇ ἓνα ἓνα τὰ μυστικά τῆς βραδιογραφίας καὶ σὰ νὰ τοῦ τὰ μολογοῦσε τώρα γιὰ μιὰς, τόση βεβαιότητι φανέρονε τὸ χτυπητὸ του τὸ γέλοιο. Μ' ἄλλα λόγια, ἐλπίζει ὁ κ. Κουίταρης ὅσο ἐλπίζει κ' ὁ Ἀντρέας, πού δειλὰ δειλὰ, μ' ἓνα ῥώτημα, στὴν κουβέντα, τοῦ ψιθύριζε τὴ φλογερὴ του ἐλπίδα.

Ὁ κ. Σεβιλιάς σὲ ὅλα σύμφωνα μὲ τὸν κ. Κουίταρη. Τοῦ δῆλωσε μάλιστα θετικὰ πὺς τὰ πλοχῶμα ἐκεῖνο τῆς συμπῆξης πού τὸ παρατήρησε τὴ δευτέρα, τέσσερις τοῦ Χριστοῦ, ὅταν τοῦ τὴν ἔφερε στὸ Μπ... καὶ πού τὸν τρώμαξε τὸν ἴδιο, σπαμάτῃσε βίτικα, κόπηκε, πάει. Νομίζε ὁ Ἀντρέας πὺς ἀκού-

για να βγάλη πόν 'Ηρακλία. Κ' ύστερα απ' τις τρεις μέρες αφήνει ο κάπρος το γιατάκι του, και πηγαίνει να εύρη νέον άγωνα και επιτύχη νέα νύφη. Αύτουνοϋ δ θυμός βασταίει περισσότερο. Κ' έτσι σά νικάει ο δυνατότερος, βγαίνει πάντα δυνατότερη η ράτσα των κάπρων της Κύθου.

ΚΩΣΤΑΝΤΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΝΟΥ

Ο,ΤΙ ΒΛΕΠΕ

'Από την Πόλη μās γράφουν πώς άδικήσαμε τρομερά τον κ. Γ. Κ. Ροντάκη και την 'Αλήθεια, γιατί, λέει, γράψαμε τις προάλλες πώς η Γραμματική του στάληκε στο Διαγωνισμό του Ψυχάρη και δέ βραβεύτηκε.

— Νάν το γράψουμε, φωνάζουν οι φίλοι, αυτό γιατί το απαιτεί η Δικαιοσύνη και η 'Αλήθεια. Μά πώς νάν το γράψουμε, αφού ίσια ίσια η 'Αλήθεια και η Δικαιοσύνη απαιτεί να επιμεινουμε σ' ό,τι γράψαμε ;

— Σφυλλίζοντας περασμένους τόμους του «Νουμά» βρίσκουμε στον αριθ. 136 (20 του Φλεβάρη 1905) σελ. 6, στήλη 1, μια μικρή δήλωση του Ψυχάρη που αρχινάει έτσι : «Η Γραμματική του κ. Γ. Κ. Ροντάκη ΜΟΥ ΣΤΑΛΕΘΗΚΕ, άνέκδοτη άκόμη, στο Διαγωνισμό για τη γλώσσα του 1901. Είχε τίτλο Γραμματική της γλώσσας της Ρωμιοσύνης. Είπα για ποιους λόγους δέ μου στάθηκε δυνατό ΟΥΤΕ ΝΑ ΤΗ ΒΡΑΒΕΥΨΗ ούτε να τη δημοσιέψω (α. τ. «Αστ», 19 του 'Οχτώβρη 1901, και «Διαγωνισμό για τη γλώσσα, 'Αθήνα, 1902, σ. 4—5)».

— "Υστερα απ' αυτά οι φίλοι μας οι Πολίτες θά παραδεχτούν πώς ο «Νουμάς» ούτε ψεύτης είναι, ούτε συκοφάντης, μά ούτε κ' έμπαθής, καθώς είπαν μερικοί απ' αυτούς στον κ. Πάλλη. Λέει μοναχά την αλήθεια, κι αυτό είναι το μεγαλύτερο σφάλμα του.

— Στη Ρουσσική φημερίδα της Μόσκας Stolitchne Outro, που κυκλοφορεί σέ 10 χιλιάδες φύλλα, δημοσιεύτηκε στο φύλλο των 6 του Σεπτεμβρη, μεταφρασμένο από τον κ. Μιχ Λυκιαρδόπουλο, το «Κοιτοσόκι», δίγνημα παρμένο από τον καινούριο τόμο του συνεργάτη μας Κώστα Παρορίτη «Οι νεκροί της ζωής».

— 'Η Πρωτανεία του Πανεπιστημίου δημοσίεψε την προκήρυξη της για τίν καινούριο Παντελείδιο διαγωνισμό γαρνιρισμένη, καθώς πάντα, με την άνητη φράση πώς ά ποκλείονται από το διαγωνισμό έργα γραμμένα στο Ψυχαρικό Ιδίωμα.

— "Ομορφο άρθράκι, πάνου σ' αυτή την Πανεπιστημιακή άνοησία, δημοσίεψε ο Ξενοπούλος στο «Ν. Αστ» της περασμένης Τρίτης, δίνοντας όμως κατά την άγιάτρευτη συνήθεια του και τις μελοζαχαρένιες κεντιές του στον Ψυχάρη.

— Λάσαμε το δεύτερο φυλλάδιο του καινούριου Γαλλι-

κού περιοδικού «Isis» που βγάξει ο κ. Agy René d' Yvermont.

— 'Ο έμμανής έθνικός ποιητής κ. Φωκίος Πανός θύμωσε μ' ένα άδωο χωρατό που γράψαμε τις προάλλες για τους στίχους του και μάς κατακεραυνώδλησε με δίπηχο άρθρο στην «Εσπερινή» του περασμένου Σαββάτου.

— 'Από το άρθρο αυτό ξενατυπώνουμε εδώ σήμερα τον έξοχο επίλογο, που αξίζει, σ' αλήθεια, άλλη μιá καταδίκη του ποιητή σέ θάνατο. Καμαρώστε τον.

— «Των άφανών αυτών άνδραρίων, (του Ψυχάρη, Παλαμά κλπ. δηλαδή), στα κατεδικάστησαν να ταφωσιν εις της Λήθης της διαρκούς την άπύθμενον τάφρον, λέν με μέλει ούδόλωσ ούτε ο ψόγος ούτε ο έπαινος. 'Αρκεί δι' έμέ το φωτοπλαίσιον της τιμής, δι' ού κοθ' ύπερτίμησιν ίσως του γεγονότος με περιέλαθεν εύγενώς άπας σχεδόν ο έλληνικός τύπος και σνν αυτώ εις των καλλιτέρων ήμψν λογίων. 'Αρκεί δι' έμέ ο ακάνθινος στέφανος, ον χάριν ενός ιδεώδους γεννηθέντος εν ούρανοϊς, έκτραφέντος εν τη καρδία και αίωρουμένου άπροσπελάστως εν τῷ χιμαϊριώδει εισίτι κόσμου του πνευματικού στερεώματος, μοι προσφέρει η Μούσα. Και μοι άρκεί επί τέλους εις μητρικός άσπασμός ον διακρυγούσα η Πατρίς και αίμοστάλακτος μοι προσφέρει, διότι δέν την έπρόδωκα ως ύμεις, ούδ' ή κατήσχυνα τδνομά της, άλλ' έξορισθείς και καταδικασθείς ύπερ ταύτης εν έχω λείσθιον όνειρον—να άποθάνω ύπερ της Δόξης της !» "Οχι, κι άμάν άμάν !

— Με χαρά αναγγέλλουμε στους φίλους πώς μόλις έκδοθον τα «Γράμματα (τόμος Β')» του Παλαμά, θιασινήςσ' το τύπωμα της «Φλογέρας του Βασιλεία». Το μεγάλο αυτό έπικό ποίημα έρχεται, μπορεί να πεί κανείς, σά συμπλήρωμα στον άθίνατο «άδωδεκάλογο του Γύφτου».

— Και κάτι που είπώθηκε στην πρώτη παράσταση του «Γιού του 'Ισκιου».

— «Πώς σου φαίνεται το δράμα ;

— «'Εξοχο. 'Εκείνο όμως που μ' ένθουσιάζει περισσότερο είναι που μ' έκαμε αυτό το δράμα να πιστέψω πώς δταν η δημοτική μας γίνει πιά η έπίσημη γλώσσα του Κράτους, θακούγεται περίφημα από το βήμα της Βουλής».

Ο ΙΔΙΟΣ

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. Στ. Α. στην Πόλη. Δεχόμαστε και σ' εύχαριστούμε. Μά καλύτερα νάν το δώσεις στον κ. 'Αλεξ. Πανταζή, δικηγόρο στο Γαλατά, κι αυτός μάς το στέλνει. Στάν κ. Πανταζή, παρακαλούμε και τους άλλους φίλους της Πόλης, να δίνουν ό,τι ύλη έχουσε να στέλνουνε στή «Νουμά». —κ. Χρ. Χρ. στα Χανιά. Το βιβλίο θάρηγσει να τυπωθεί. Θά σου γράψουμε. —κ. Φ. Γιουβλίη. Σ' εύχαριστούμε. Θά δημοσιευτούν

ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΔΕΚΤΑΙ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΡΙΑΙ

ΥΠΟ ΤΗΝ ΥΨΗΛΗΝ ΠΡΟΤΑΣΙΑΝ ΤΗΣ Α. Μ. ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ

Ίδρυμα άνωτέρας τεχνικής εκπαιδεύσεως

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Γραφεία Πλατεία Κάνιγγος και οδός Σταδίου 20.

ΣΧΟΛΑΙ

Άνωτ. Έμπορική.—Βιομηχανική.—Γεωργική.—Μηχανουργική.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΠΟΣΤΕΛΛΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ ΤΩ ΗΤΟΥΝΤΙ

ΣΤΟΥ «ΝΟΥΜΑ»

Το γραφείο και στο βιβλιοπωλείο του Σακέτου (οδός Σταδίου, αντίκρου στή Βουλή), πουλιούνται ΜΙΑ ΔΡΑΧΜΗ το ένα και 1,25 φρ. χρ. για το έξωτερικό, ταχόλουθα βιβλία : του ΨΥΧΑΡΗ «Τόνειρο του Γιαννίρη» — του ΠΑΛΑΜΑ «'Ηλιος και Φεγγάρι»—του ΦΩΤΙΑΔΗ «Το γλωσσικό ζήτημα και η Έκπαιδευτική μας αναγέννηση»—του ΕΦΤΑΛΙΩΤΗ «'Ιστορία της Ρωμιοσύνης», «Μαζώχτρα και Βρουκόλακας» και «Νησιώτικες 'Ιστορίες»—του Δ. ΤΑΝΤΑΛΙΑΝ «Οί σκιές μου»—του ΠΑΝΤΕΛΗ ΧΟΡΝΑτο 'Ανεχτίμητο» (δράμα)—του ΗΛΙΑ ΣΤΑΥΡΟΥ «Θρησκεία και Πατριδα» —του ΣΤΕΦ. ΡΑΜΑ «Τά Παλιά και τά Καινούρια»—του Γ. ΑΒΑΖΟΥ «'Η ματιά»—του Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ «Ζωντανοί και πεθαμένοι» και «Ο 'Ασωτος» (δράματα)—του ΔΟΓΓΟΥ «Δάφνης και Χλόη» (μεταφρ. Βουτιερδής)—του ΕΥΡΗΠΑΝ «'Η Μήδεια» (μεταφρ. Περιγιάτση)—του ΣΟΦΟΚΑΝ «ο Αίας» (εταφρ. Ζήσιμου Σίδερη).

Η ΙΛΙΑΔΑ μεταφρασμένη από τον 'Αλεξ. Πάλλη δρ. 2 και φρ. χρ. 2 1/2 για το έξωτερικό.

Ο ΑΘΡΩΠΙΝΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ της κ. 'Αλεξαντρας Παπαμόσκου, χρυσοδεμένος, δρ. 1 1/2 και φρ. χρ. 2 για το έξωτερικό.

Του ΚΩΣΤΗ ΠΑΛΑΜΑ «'Ιαμβοί και 'Ανάπαιστοι»—«Τρισεύγη» —«Γράμματα»—«'Ασάλευτη Ζωή», 6 δρ. αντίς 12 που πουλιούνται σά βιβλιοπωλεία. Για τις έπαρχίες 1,50 και για το 'Εξωτερικό 7 φρ. χρ. δίχως άλλο έξοδο για τά ταχυδρομικά.

Του ΙΔΑ «Μαρτύρων και ήρώων αίμα.» δρ. 2. Του Γ. ΜΑΡΚΕΤΗ Πλουτολογία (δρ. 1) — Κριτική του άδολου λογισμού του Κάντ (δρ. 1) — Το δαυτολογικό ζήτημα στην 'Αγγλία (λεφτά 50)

γε παραμύθια, τόσο του φάνηκε άπίστευτο και σημαντικό. 'Από το κ. Κούρη έμαθε πάλε άλλα σπουδαία, που του κάνανε την καρδιά του παράδεισο. Το πλεμόνι τάριστερό, που είτανε λιγάκι πιεσμένο, έμνησκε όπως και πρί, δέν πιανότανε περισσότερο, έμοιαζε κιόλας σά να πήγανε καλήτερα, σά να σφαλούσανε οι πληγωύλες του, κ' έλεγε πώς θά βοηθήσανε κάπως στο πληγοκλείσιμα και τά χάπια με όπιο που της διώριζε. Τόν άνησυχοσε περισσότερο η διάθεσή της στην έφοικλιότητα, και φοβήθηκε μήπως ξεπροβάλη κι από κεί κανένας κίντυνος καινούριος, μήπως τάχα τους προμηνούσε φοματική άντερία. Τίποτα ! Μάταιος ο φόβος. Οί περίσιες οί κενωσιές μπορεί και να φελούσανε, σάν το βέμα που σέ παστρέβει και παρασέρνει τις άκαθαρσίες του όργανισμού· μπορεί, πρόστεσε μιá μέρα, νάρχόντανε κι από κάποικ γενική άδυναμία. Το κυριώτερο, το μόνο, η φούσκα. "Ετσι φρονούσανε κ' οι τρεις γιατροί. Μά σημειώσε ο 'Αντρέας πώς ο κ. Κούρης σά να τάπόφεβγε να μιλήση για τά βάρδια. Δέν ήξερε, λέει άλλωνώ δουλειά η ραδιογραφία. Να δυσπιστούσε άραγες ; "Η τουλάχιστο να μνή έβλεπε άκόμη ξάστερα πώς ένεργά, πώς πρέπει να κανονίζεται και το φώς ; 'Ο 'Αντρέας έννοιωσε κατόπι πώς ο κ. Κού-

ρης δέ συμβούλεψε το ραδιοθεράπευμα και προτιμούσε τά παλαιά τά συστήματα, γιατρικά και ήσυχία. Για τούτο φαίνεται ο κ. Σεβιλιάς είπε μιá φορά του 'Αντρέα :

—«'Ο άγαθός μας ο Κούρης ! Να μη σάς μέλη ! Πιό άξιο από τον Κούρη μήτε στο Παρίσι δέ θά μου βρῆτε. Μά δέν τολμαξ, ο βλογημένος, δέν τολμαξ !»

Τι δέν τολμούσε ο Κούρης ; Μυστήριο. Που νά το ύποψιάζεται ο άρρώστος τί κουδέντες έχουσε οί έξοχώτατοι συναμεταξύ τους ;

'Ο κ. Σεβιλιάς κι ο κ. Χουίτχης τολμούσανε, δέν είναι ζήτημα, και χιριότανε ο 'Αντρέας για την τόλμη. Θωμάς νά είσουσε, άδύνατο νάριβιάλης. "Ενα μονάχα δέν το ξεκαθάριζε καλά καλά, όχι δηλαδή πώς δέν το παραδεχότανε, αφού άδίσταχτα του το βεβαιώνανε οί δύο γιατροί, μά σκούνταφε ο λογισμός του, όσο λογικά κι άν του το ζηγούσανε. 'Η κούραση της Κατινούσιας, οί θερμοκρασίες της δέν είχανε καμιά σκίση με τά ραδιογραφήματα· τέτοια όρθά κοφτά, και τώ δυνώ τους η γνώμη. Την κούραση και τις θερμοκρασίες τις έφεργε, λέγανε, η φυσικοφύμωση και μόνη. 'Απόδειξη που και στο Παρίσι άνέβαινε το θερμοόμετρο, δέν έλειπε η κούραση ούτε στο Παρίσι, προτου ραδιογραφηθή, μά άλλ'ι λόγια. "Επρεπε

δμως, στοχαζότανε ο 'Αντρέας, νάχη, όπως κι άν είναι, κούραση λιγώτερη και λιγώτερη θερμοκρασία, ίσια ίσια γιατί όλα τάφερνε η φούσκα, κ' η φούσκα τώρα έδειχνε κάμποση βελτίωση, όπως ίδιοι τους το μολογούσανε. "Οχι ! Το ραδιογράφημα χρωσά να σέ ξεκουάξη και μόλις μόλις σου δνει θερμοκρασία, μά δύο βολές, και σώνει. Πώς το λοιπό δέν έπαθε η κούραση και δέν έπεφε η θερμη ; 'Απτό, δέν το χωρούτε ο νους του 'Αντρέα. "Εμεινε στο Μπ... από την πρώτη ως τις έννιά του Γενναρη, το βράδι, κ' οί θερμοκρασίες δέ μοιάζανε διόλου με τις θερμοκρασίες του Παρισίου· 37°—37°1. 36°6—38°9 (την τρίτη που ραδιογραφήθηκε), 37°—39°1, 36°6—39°1, 36°9—37°7 (την παρασκευή που δέν της ραδιογραφήτανε τη φούσκα μετά μέσα, καθώς την τρίτη, παρό το ύπόγαστρο), 36°8—33°, 36°5—37°7, 36°6—38°, 37°4—37°6 (το ύπόγαστρο και πάλι). Δέν είτανε το λοιπόν οί θερμοκρασίες περαστικές, ώστε να τις έρμηνέψης από τά ραδιογραφήματα, σύμφωνα με τη ραδιογραφική θεωρία που την αντιπροσωπέβανε οί δύο γιατροί μας το θερμοόμετρο με συνείχεια έγραφε τους άψηλους αριθμούς, ως και 37°4 το πρωί. Μά και σέ όλα της ο 'Αντρέας παρατηρούτε άκριτή διαφορά, σά σύγκρινε τις μέρες

ΕΓΓΡΑΦΑΙ ΑΠΟ ΤΗΣ 30 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΚΑΙ ΕΞΗΣ

ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΡΧΟΝΤΑΙ ΤΗΝ 18 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ ΑΡΧΙΒΙΩΣ